

Novetats Normatives

Comunicació informativa

- **Assumpte: Reial Decret-Llei 2/2023, de 16 de març, de mesures urgents per a l'ampliació de drets dels pensionistes, la reducció de la bretxa de gènere i l'establiment d'un nou marc de sostenibilitat del sistema públic de pensions.**
- **Publicació [BOE](#): 17 de març de 2023.**
- **Entrada en vigor: 1 d'abril de 2023**, exceptuant els següents preceptes:
 - Art 127 bis (MEI): entrada en vigor l' **1 de gener de 2023**.
 - Art 58.5, 59, 60, 82.4.b), 237.2 y 3, 248.1.c) de la LGSS i la disposició transitòria quadragèsima quarta: entrada en vigor el **18 de març de 2023**.
 - Art 169.1.b), 170, 174, 248.1.b), la disposició addicional primera.4 i la disposició transitòria 37 de la LGSS: entrada en vigor el **17 de maig de 2023**.
 - Art 50 bis (cotitzacions fora d'Espanya): entrada en vigor el **17 de juny de 2023**.
 - Article 247 i la nova disposició addicional quinquagèsima segona LGSS: entraran en vigor l' **1 d'octubre de 2023**.
 - Art 19.3 i 58.2 LGSS sobre actualització pensions: entraran en vigor l' **1 de gener de 2024**.
 - Art 19 bis i 57 LGSS sobre Cotització addicional de solidaritat i limitació inicial de les pensions: entraran en vigor l' **1 de gener de 2025**.
 - Art 209.1, 248.2, 322 i D.T. 41ª sobre càlcul de bases de cotització i llacunes de cotització: entraran en vigor l' **1 de gener de 2026**.

Objectiu: Aquesta llei regula una sèrie de mesures per reformar el sistema públic de pensions. Els canvis impliquen millores en les pensions que es financen mitjançant diversos recàrrecs addicionals en les cotitzacions empresarials. Es tracta d'una reforma per la via d'ingressos i no per via de retallades.

També existeixen novetats en la regulació de la prestació d' Incapacitat Temporal i la Prestació Extraordinària per Cessament d'Activitat dels autònoms (PECATA).

Novetats Normatives

Contingut a destacar:

Novetats en relació als processos d' Incapacitat Temporal:

Existeixen novetats en la regulació de la prestació d'incapacitat temporal. Per tant, es modifiquen els articles 82.4.b), 169.1.b), 170 i 174, la disposició addicional primera.4 i s'introdueix la disposició transitòria 37 en el TRLGSS. Aquestes modificacions són d'aplicació tan pels procediments d'incapacitat temporal que s'iniciïn amb posterioritat al 18 de març de 2023, como pels iniciats amb anterioritat a aquesta data.

- ➔ **Art. 82.4.b) LGSS:** s'elimina la possibilitat que les mútues puguin dirigir-se a l'**Institut Nacional de la Seguretat Social** en el supòsit que el servei públic de salut hagués desestimat la proposta d'alta. S'elimina la referència a l'Institut Social de la Marina com a entitat a la qual se sol·licitaria l'emissió del comunicat d'alta. Es modifica el termini a 5 dies hàbils des del següent a la seva recepció per tal de resoldre la sol·licitud de proposta d'alta formulada per la Mútua.
- Les Mútues solament **podran sol·licitar una proposta d'alta a l'INSS quan, excepcionalment, la Inspecció Mèdica del SPS no contesti la proposta d'alta** realitzada per la MCSS.
- **Entrada en vigor el 18 de març de 2023.**

- ➔ **Art. 169.1.b) LGSS:** Se substitueix la referència de 6 mesos per **180 dies**, amb la finalitat que la durada real del **període d'observació per malaltia professional** pugui variar en funció dels dies que tinguin els mesos concrets en els quals es produeixi. **Entrada en vigor el 17 de maig de 2023.**

- ➔ **Art. 170 LGSS:** En relació amb les **competències de control dels processos d'incapacitat temporal a partir del dia 365**, l'INSS n'exerceix la competència a través de la seva inspecció mèdica, ja no intervindran els equips de valoració d'incapacitats o els òrgans equivalents a Catalunya (ICAM), atès que la necessitat d'assistència sanitària i impediment per treballar no implica per la seva comprovació, una qualificació tècnica jurídica que pugui fer necessària la participació de professionals diferents al facultatiu mèdic.
- Per tot això, l'inici de l'expedient d'incapacitat permanent s'inicia a través de l'emissió d'una alta mèdica amb proposta d'incapacitat permanent.
- Com a novetat l'esgotament del termini de 365 dies sense emissió d'alta mèdica suposa el **passi automàtic a la pròrroga d'incapacitat temporal**, sense necessitat de declaració expressa, amb la qual cosa, se simplifica i s'aclareix la gestió. Si no hi hagués pròrroga, es manté com fins el moment el procediment de disconformitat quan l'alta mèdica per guariment, millora o incompareixença al reconeixement mèdic s'emet a l'esgotar-se els 365 dies.

Novetats Normatives

- **Novetat: La col·laboració obligatòria del pagament de la prestació es manté durant la pròrroga de la incapacitat temporal fins a la notificació de l'alta mèdica del treballador** per guariment, millora o incompareixença, fins el darrer dia del mes en el qual l'INSS emeti l'alta mèdica per proposta d'incapacitat permanent, o fins el compliment dels 545 dies, finalitzant en tot supòsit en aquesta data.
- Es recull l'obligació de **les empreses col·laboradores** voluntàries de pagar al seu càrrec la prestació d'incapacitat temporal **fins a l'extinció del dret al subsidi**, inclosa en el seu cas, la situació de prolongació d'efectes econòmics.
- S'elimina l'excepció relativa als treballadors del Règim Especial de la Seguretat Social dels Treballadors del Mar, atès que l'Institut Social de la Marina té manca d'inspectors mèdics.
- **Entrada en vigor el 17 de maig de 2023.**

➔ Art. 174 LGSS:

- Quan el dret al subsidi s'acabi per finalitzar de 545 dies, s'examinarà en el **termini màxim de 90 dies naturals (abans 3 mesos)**, l'estat de la incapacitat als efectes de qualificació en el grau d'incapacitat permanent que correspongui.
- L'alta mèdica amb proposta d'incapacitat permanent, s'extingirà en qualsevol moment de la seva emissió.
- Quan l'extinció de la prestació es produeix per alta mèdica amb proposta d'incapacitat permanent o transcorreguts els 545 dies, el treballador percebrà la prestació **fins que es notifiqui la resolució**, (relacionat amb la novetat de l'art.170).
- **Entrada en vigor el 17 de maig de 2023.**

➔ Disposició addicional primera.4 LGSS:

- L'INSS exercirà per mitjà de **la seva inspecció Mèdica** les competències previstes en relació amb les competències de control dels processos d'incapacitat temporal a partir del dia 365, tan respecte dels treballadors inclosos en el Règim General, com dels compresos en qualsevol dels règims especials del sistema de la Seguretat Social.
- **Entrada en vigor el 17 de maig de 2023.**

➔ S'inclou Disposició transitòria trigèsima sèptima LGSS:

- Les referències efectuades a la inspecció mèdica de l'INSS s'entendran realitzades a l'òrgan que realitzi les mateixes funcions a la comunitat autònoma on l'Institut Nacional de la Seguretat Social encara no disposi d'inspecció mèdica, fins que no es constitueixi i entri en funcionament.
- **Entrada en vigor el 17 de maig de 2023.**

➔ Art 248.1.b) LGSS. Quantia de les prestacions econòmiques. Treballadors a temps parcial:

Novetats Normatives

- També es regula la base reguladora diària de la prestació per naixement i cura de menor, en el cas que les bases de cotització acreditades per l'empresa amb anterioritat al fet causant es poguessin referir a un període inferior a 12 mesos.
- **Entrada en vigor el 17 de maig de 2023.**
- ➔ **Art 248.1.c) LGSS. Quantia de les prestaciones econòmiques. Treballadors a temps parcial:**
 - Es clarifica la situació dels **treballadors fixes discontinus**, que tenen el tractament de treballadors a temps parcial a efectes del sistema de la Seguridad Social, per la determinació de la base reguladora diària de la prestació per incapacitat temporal. D'aquesta forma, la nova redacció disposa que la **base reguladora diària** de la prestació per incapacitat temporal serà el **resultat de dividir** la suma de les bases de cotització acreditades des de la seva alta en el corresponent règim a conseqüència de l'inici de la prestació de serveis motivat per l'última crida, amb un màxim de 3 mesos immediatament anteriors al del fet causant, entre el número de dies naturals compresos en el període. S'abonarà durant tots els dies naturals en els quals la persona beneficiària es trobi en la situació d'incapacitat temporal.
 - **Entrada en vigor el 18 de març de 2023.**
- ➔ **Art 248.2 LGSS:** nova redacció relativa a la integració de períodes sense obligació de cotitzar dels treballadors fixes discontinus. S'elimina la previsió que la base de cotització a tenir en compte per a cobrir els esmentats períodes hagi de ser, d'entre les aplicables en cada moment, «la corresponent al número d'hores contractades en el darrer cas», cosa que incrementa la base reguladora.
- **Entrada en vigor el 1 de gener de 2026.**

Millora de les pensions:

1. Període de còmput:

- ➔ **Art 209.1. LGSS:** Es modifica la fórmula de càlcul de la pensió. Es crea un **sistema dual de càlcul** fins l'any 2040, de manera que els pensionistes poden escollir la fórmula més favorable d'entre les següents:
 - Agafar com a base de càlcul els últims 25 anys cotitzats (Llei actual),
 - Agafar com a base de càlcul els últims 29 anys de cotització i descartar els 2 pitjors anys de cotització (es tindran en compte els 27 anys efectius). Aquesta possibilitat es desplegarà progressivament (a partir de l'any 2027 fins el 2040).

2. Millora de les pensions mínimes:

Novetats Normatives

- ➔ Des de l'any 2024 **s'incrementen progressivament, les pensions mínimes de jubilació contributives** de majors de 65 anys, amb cònjuge a càrrec: a l'any 2027 seran d'una quantia mínima que correspongui fins a arribar al llindar de pobresa calculat per una llar de 2 adults.
- ➔ Per determinar el llindar **de la pobresa** es multiplicarà per 1,5 la renda corresponent a una llar unipersonal segons l'INE, actualitzada fins l'any corresponent d'acord amb el creixement mitjà interanual d'aquella renda en els darrers 8 anys.
- ➔ Des de l'any 2024 la **quantia mínima de la pensió de viudetat** amb càrregues familiars en relació a les pensions contributives amb cònjuge a càrrec (llevat la pensió d'Incapacitat Permanent Total de menors de 60 anys), seran d'una quantia mínima que correspongui fins a arribar al llindar de pobresa calculat per a una llar de 2 adults. S'equipararà a la quantia mínima de la pensió de jubilació.
- ➔ La resta de quanties mínimes de pensions contributives, un cop revaloritzades, s'incrementaran cada any en un percentatge equivalent al 50% dels percentatges establerts per a les altres pensions.
- ➔ La **pensió no contributiva** s'incrementarà addicionalment cada any i amb el mateix procediment, però en la quantia que resulti de multiplicar per 0,75 el llindar de la pobresa d'una llar unipersonal.

3. Cobertura de buits en la cotització:

- ➔ Es milloren les pensions per a aquelles persones treballadores amb períodes no cotitzats en la seva vida professional, de tal manera que es millora la regla d'integració de buits en la cotització.
- ➔ Es manté que els buits de cotització es compensin amb el 100% de la base mínima dels primers 48 mesos (4 anys), i amb el 50% de la base mínima a partir del mes 49.
- ➔ **D.T.41ª:** S'incorpora una millora per a les dones treballadores per compte aliè, amb el 100% de la base mínima entre el mes sense cotitzar 49 i el 60 (5 anys), i el 80% de la base mínima entre el mes 61 y el 84 (s'amplia la millora de 4 a 7 anys). S'aplicarà mentre les diferències de gènere de les pensions sigui superior al 5%.
- ➔ **Art. 237.2 y 3 LGSS:** S'amplia a 3 anys el període considerat com a efectivament cotitzat, per jubilació, incapacitat permanent, mort i supervivència, naixement i cura de menor, respecte dels períodes d'excedència per cura de familiars. Es considera com cura de familiars, fins el segon grau de consanguinitat o afinitat, que per raons d'edat, accident o malaltia no puguin valdre's per si mateixos. **També s'amplia a 3 anys** (abans 2 anys) els **períodes de reducció** de jornada que donen la possibilitat a elevar al 100 per cent les cotitzacions computables.

5/10

Novetats Normatives

- ➔ **Art. 322 LGSS:** En el supòsit d'autònoms, els buits de cotització que surtin amb posterioritat a l'extinció de la prestació per cessament d'activitat, s'integraran els buits dels següents 6 mesos, amb la base mínima de la taula general dels autònoms.

4. Complement per la diferència de gènere:

- ➔ Es millora el complement per diferència de gènere en les pensions, incrementant-se un 10% al 2024 i un altre 10% al 2025.
- ➔ **Art. 60 LGSS:** Es reconeix el complement per diferència de gènere als homes sempre que compleixin determinades condicions.
- ➔ Es regula la fórmula de càlcul de pensions dels progenitors a efectes del complemento per diferència de gènere.
- ➔ **D.T. 44ª:** Es podran beneficiar els fets causants anteriors abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei i des de la vigència del complement per diferència de gènere.

Mesures per a incrementar ingressos:

1. Topall màxim de la base de cotització:

- ➔ **Art 19.3 LGSS i D.T.38ª LGSS:** Des de l'any 2024 fins al 2050, cada any les successives Lleis de Pressupostos Generals de l'Estat fixaran el topall màxim de la base de cotització d'acord amb l'IPC, i a aquesta quantia se li sumarà una quantia fixa anual de l' 1,2 %.
- ➔ **D.T.39ª LGSS:** Norma transitòria per a la determinació del límit màxim per a la pensió inicial des de l'any 2025. Des de l'any 2025, les pensions màximes es revaloritzaran anualment amb la quantia del IPC, més un increment addicional de 0,115% acumulatius cada any fins al 2050. A partir del 2050 i fins al 2065, hi haurà increments addicionals.

2. Mecanisme d'Equitat Intergeneracional (MEI):

- ➔ **Art. 127 bis LGSS iredacionats.** El MEI consisteix en un increment del 0,60 % sobre las cotitzacions per a l'any 2023 (0,50% a càrrec de l'empresa i 0,1% a càrrec del treballador).
- ➔ **D.T.43ª LGSS:** Es reforça el MEI amb el seu increment per tal d'assegurar la sostenibilitat del sistema de pensions per a la generació del "baby boom". S'incrementa una dècima a l'any des de el 2024 fins al 2029, que serà de l' 1,2 %. El percentatge es

6/10

Novetats Normatives

mantindrà amb igual distribució entre empresari i treballador. Des de l'any 2030 fins el 2050 es mantindrà en l' 1,2% (1% correspon a la empresa i 0,2% al treballador).

3. Cotització addicional de solidaritat:

- ➔ **Art 19 bis LGSS i D.T. 42ª:** S'instaura una **quota de solidaritat per a les persones treballadores por compte aliè** que afecta la part del salari que supera la base màxima de cotització en determinats percentatges, durant cada any des del 2025 fins al 2045 (base màxima 2023: 53.946 euros a l'any). Aquesta quota de solidaritat no s'aplicarà als autònoms.
- S'instauen **3 trams** per tal que el gravamen sigui més progressiu en funció de les retribucions:
 - Retribucions des de la base màxima fins el 10% addicional de la base màxima: des de l'any 2025 la quota serà del 0,92% per les retribucions des de la base màxima fins el 10% addicional de la base màxima, incrementant-se de forma gradual fins el 5,50% al 2045.
 - Retribucions des del 10% addicional de la base màxima fins el 50% addicional de la base màxima: des de l'any 2025 la quota serà del 1%, incrementant-se de forma gradual fins el 6% al 2045.
 - Retribucions superiors al 50% addicional de la base màxima: des de l'any 2025 la quota serà de l' 1,17%, incrementant-se de forma gradual fins el 7% al 2045.
- La distribució del tipus de cotització entre empresari i persona treballadora, **mantindrà la mateixa proporció** que la distribució del tipus de cotització per contingències comunes.

Fons de Reserva de la Seguretat Social:

- ➔ Els ingressos obtinguts de la cotització derivats del MEI, s'ingressaran al Fons de Reserva de la Seguretat Social.
- ➔ La Llei de Pressupostos Generals de l'Estat establirà per a cada exercici econòmic, des del 2023, el desemborsament a efectuar pel Fons de Reserva de la Seguridad Social, que consistirà en el percentatge del PIB que es determini cada any, amb un límit màxim establert per la LGSS.
- ➔ L'Autoritat Independent de Responsabilitat fiscalitzarà la reforma per tal que la despesa en pensions no superi el 15% del PIB.

Altres modificacions:

- ➔ Es regula la resolució provisional de pensions reconegudes amb l'emparament de normes internacionals quan es comprovi que el sol·licitant reuneix els requisits

7/10

Novetats Normatives

computant únicament las cotitzacions efectuades a Espanya. També quan les pensions es reconeixen com a conseqüència de períodes que un altre Estat hagi certificat amb caràcter provisional (art 50 bis LGSS). A aquestes pensions se'ls afegirà, quan correspongui, el complement per a pensions inferiors a la mínima que correspongui (art 59.2 LGSS).

- ➔ Quan la pensió inicial quedi limitada per la quantia màxima establerta a l'any que tingui efecte, les successives revaloritzacions anuals es faran d'acord amb la que correspongui segons l'art 58.2 LGSS. La primera sobre aquest import i les posteriors sobre l'import revaloritzat de l'any anterior. També s'aplica a les pensions concurrents.
- ➔ Les entitats gestores de fons de pensions proporcionaran a la ITSS i a la TGSS, informació sobre contribucions empresarials pel control de les reduccions de quotes.
- ➔ **D.A.52ª LGSS:** Es regula la inclusió com a cotitzant en el sistema de la SS dels **alumnes que realitzin pràctiques formatives o pràctiques acadèmiques externes** incloses en programes de formació. **Per aquest col·lectiu, s'imposa a l'entitat gestora o les Mútues el pagament en règim directe** de les prestacions por naixement i cura de menor, risc durant l'embaràs i la lactància natural. Las prestacions per situació d'Incapacitat Temporal por Contingència Comuna o Professional s'abonaran per **pagament delegat**. La D.T.2ª preveu una reducció a la cotització per a l'any 2023.
- ➔ **D.F.3ª modifica l'art 37.6 Estatut dels Treballadors:** s'amplien els supòsits en que pot **reduir-se la jornada de treball per la cura de fill**, o persona que hagi estat acollida permanent o de guarda amb finalitat d'adopció durant l'hospitalització i tractament continuat per estar afectat per càncer (tumors malignes, melanomes i carcinomes), o per qualsevol altra malaltia greu, que impliqui un ingrés hospitalari de llarga durada i sigui necessari la seva cura directe, continua i permanent.
 - **S'amplia fins els 23 anys fins** que el fet causant s'hagi diagnosticat abans dels 18 anys.
 - **S'amplia fins els 26 anys** si abans dels 23 anys s'acredita una discapacitat superior al 65%. La D.F. 4ª modifica la Llei de l'Estatut Bàsic del treballador Públic per tal d'estendre els mateixos beneficis als treballadors Públics.
- ➔ S'estableix un procediment especial per l'ingrés de diferències en la cotització en el Sistema Especial pels treballadors de la llar.
- ➔ **D.F.7ª introdueix una D.T.5ª al Reial Decret-Llei 1/2023 de mesures urgents en matèria d'incentius a la contractació laboral i millora de la protecció social de les persones artistes:**
 - Es permet continuar amb la compatibilitat entre la pensió de jubilació amb l'activitat de creació artística per la qual es percebin ingressos derivats de drets de propietat intel·lectual de les persones, atenent a la normativa anterior a l'entrada en vigor de l'esmentat reial decret-llei.
 - Es regulen les conseqüències del cessament de l'activitat artística d'aquest col·lectiu en el supòsit d'iniciar posteriorment una activitat d'aquest tipus.

Novetats Normatives

➔ Disposició transitòria cinquena del RD LLei 2/2023. Cura de menors

- Permet a las persones treballadores que haguessin gaudit d'una reducció de la jornada de treball per a la cura, durant l'hospitalització i tractament continuat, d'un fill, persona subjecta a guarda amb finalitats d'adopció o acollida al seu càrrec afectat per càncer o altra malaltia greu i hagin vist que se'ls ha extingit l'esmentada reducció de jornada per haver complert 23 anys d'edat abans de l'entrada en vigor del RD LLei 2/2023, que **puguin tornar a sol·licitar la reducció de la jornada de treball** prevista sempre que el fill, persona subjecta a guarda amb finalitats d'adopció o acollida pugui acreditar un **grau de discapacitat igual o superior al 65% abans d'arribar als 23 anys. La prestació pot allargar-se fins que compleixi els 26 anys d'edat.**
- **Entrada en vigor el 1 d'abril de 2023.**

➔ Art 247 LGSS Còmput dels períodes de cotització. Treballadors contractats a temps parcial

- Els treballadors contractats a temps parcial i amb la finalitat d'acreditar els períodes de cotització necessaris per a poder tenir dret a les prestacions de jubilació, incapacitat permanent, mort i supervivència, incapacitat temporal i naixement i cura de menors, es tindran en compte els diferents períodes durant els quals el treballador hagi romàs en alta amb un contracte a temps parcial, sigui quina sigui la seva durada de la jornada realitzada en cada un d'ells. És a dir, es computen els mateixos dies que els treballadors a temps complet.
- **Entrada en vigor el 1 d'octubre de 2023.**

➔ Disposició addicional primera: En el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquest RD LLei 2/2023, el govern presentarà davant del Pacte de Toledo, una proposta de modificació de la regulació de la jubilació parcial.

➔ D.F.5ª modifica l'art 17.9 del RDL 8/2020: Prestació extraordinària per cessament d'activitat pels afectats per la declaració de l'estat d'alarma per la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19 (PECATA).

- Es permet que es confirmi la prestació PECATA, reconeguda provisionalment per un dels supòsits, quan en el moment de revisar les proves que consten a l'expedient es pugui deduir que, si bé l'interessat no compleix amb les obligacions exigides, per la modalitat de suspensió o bé, per la modalitat de reducció, compleix amb totes les exigències de les altres suposicions.

➔ D.F.6ª modifica la D.T.3ª del RDL 13/2022 pel qual s'estableix un nou sistema de cotització pels treballadors autònoms.

- Es millora la prestació per cessament d'activitat, amb la finalitat d'establir com a referència per a l'aplicació dels beneficis regulats als preceptes referits a l'esmentada disposició, la base mínima de cotització que s'estableix a 31 de desembre de 2022, és a dir, 960,60 euros, de forma que si durant la vigència d'aquests beneficis es modifiqués

Novetats Normatives

de base de cotització, es continuaran aplicant segons el que s'estableix normativament però adaptant-se les quantitats al supòsit que correspongui.